

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

מאמר
ולא עמד איש אתו
תרי"ג

מאת הרה"ג והרה"ח המקובל
מהור"ר הלל הלוי זצ"ל
מפאריטש אבד"ק באברויסק

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"י

על ידי מערכת
„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושלוש לבריאה
שנת הקהל
מאה ועשרים שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

MAAMAR
VELO AMAD ISH ITO – 5613

Published and Copyrighted by

“KEHOT” PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (646) 770-3589 • kehotp@gmail.com

Printed in U.S.A.

5783 • 2022

פתח דבר

לקראת ש"פ ויגש, ובקשר עם יום הבהיר ה' טבת, הננו מוציאים לאור מאמר ד"ה „ולא עמד איש – תרי"ג".

מאמר זה נאמר בש"פ ויגש, תרי"ג ע"י כ"ק אדמו"ר הצ"צ, ונדפס כעת – בפעם הראשונה – הנחת הרה"ג והרה"ח וכו' וכו' ר' הלל ז"ל, הידוע בשם „ר' הלל פאריטשער", בתוס' הגהות וביאורים שלו.

לחביבותא דמילתא נדפס בראש הקונטרס צילום מהכת"י.

לתועלת הלומדים והמעיינים, המאמר חולק לקטעים וניתוספו הערות ומראי מקומות בשולי הגליון.

* * *

הקונטרס נערך ע"י הת' דוד ב"ר אברהם.

יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מערכת „אוצר החסידים"

ימות המשיח,

ה' טבת תשפ"ג, שנת הקהל

ברוקלין, נ"י.

(1) היום בו „דידן נצח" באופן גלוי לעיני כל העמים (בבית המשפט הפדרלי) בנוגע לספרי וכתבי רבותינו נשיאינו שבספריית ליובאוויטש.

(2) ראשי פרקים מתולדות הרב המחבר ז"ל – בעריכת כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח – נדפסו בתחלת ס' פלח הרמון בראשית ושמות, ובקונטרס הרב רבי הלל מפאריטש (קה"ת, תשי"ד).

(ס"ג)

ש"ת פ' ויגז אחר התפלה קבוצת (גמרת)

וכלו עמנו ליום אחרו קהתו ויגז אחר התפלה פ' ויגז וקאר ברהב פסוק
 גה על אגד כי קז ויהי החג אנו וניקובן ע פרום נגד ע אמות כי
 על יום אחיבוט אור וספד כפז העולמות רן התפעה גאת ונקיים גם ע ליום כז (ע"ג)
~~מה גה הנצחה עי נקבן ווסל גה בשמיעת~~
 שהם עם אהב וגוי אהב וכנה ווי בעופר ושאל גוי אהב כז וכן בהתפעה הנמלכת עי יחוג
 גה הנצחה עי הנקבן ווסל גה בשמיעת אן והם חוץ כולו אע ליום רן התפעה גאת נמלכת
 וישאלו קבוקם וקנה יפשי פסוק הע"ז וא עוב אש אהב נאי עז אהוד שאים ונקיים לפד
 גאת נמלכת קצת התובע ווסל כי יחוג נקנה ושכונתא טען קם וביעה [כי כן היחוד א
 שונה קם וביעה כש"ת] והנה הנמלכת התפוע טען נקנה הוא עי גוס אמות בעצמות
 התפוע נקתי א"א"ס ונמראה מגרר כתי תפוע וכן טען התפוע קם ווסל והוא נמלך אן
 אחיו והם השבטים ונידו כאלות נטי וגהו אצור טקע הנמלכת כש"ת התפוע והנקנה אכאלו
 נטי טען בהתובע ווסל אן אחיו והוא בשמיעת אן עוב אש אהב אן והם חוץ אע ליום ואהב
 קשפע גאת השמיעת כש"ת וכן וקאר בפסוק אהב [ביזע' כז] וספת לגוי הוי' פי הנמלכת
 גוס אמות לגוי נבוס שהם ושאלו ונמס אמות אלו הם כתי הוי' [כיבוע קעטן האלו את ה'
 כז כי גבר עולמו חסבו שצב תגבורת חסב עולמ בדמנא טען טפע גם אע ליום לגהו קעו
 הסוכות כז ואת הוי' לעולם גהו ההתפעה הנמלכת בשמיעת וישאלו קבוקם וימגה אמות הוי'
 כש"ת כז] ומהפ אחר וספת לגוי נכבדת [אפשי אור ע"פ היבוע לעי הנולדה בשמיעת נמלך
 הכח ככתי על תועז טז כז הטנה ועי תועז עוטין וקוטן והנקנה כתי וגהו נכבדת כשאמר
 רז נארו ונמנא ונכבדווא כז] רחמי כז נצוני אלו כי והתפעה גאת גוספת לגוי ה' גהו
 בשמיעת אן והם חוץ כולו בהתפעה גאת כז ור"ה " והנה והבין עטן טפע גאת הנמלכת
 בשמיעת

ש"ק פ' ויגש אחר התפלה בבוקר (גרת"י)

ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו.² הנה בזה"ק פ' ויגש³ מבואר דרשת פסוק זה על שמ"ע⁴ כי בז' ימי החג אנו מקריבין ע' פרים⁵ [כ]נגד ע' אומות⁶ כי על ידם ממשיכים אור ושפע בכל העולמות רק מהשפעה זאת מקבלים גם ע' שרים⁸ כו'. אך בשמע"צ⁴ אנו מקריבין פר אחד כנגד ישראל⁹ שהם עם אחד וגוי אחד וכמ"ש¹⁰ ומי כעמך ישראל גוי אחד כו'. ולכן בהשפעה הנמשכת ע"י יחוד זה הנעשה ע"י קרבן מוסף זה שבשמע"צ אין להם חלק כלל לע' שרים רק¹¹ השפעה זאת נמשכת לישראל בלבדם. ובזה מפרש פסוק הנ"ל ולא עמד איש אתו קאי על אוה"ע¹² שאינם מקבלים שפע זאת שנמשך בעת התודע יוסף. כי יחוד קוב"ה

עזר"ת (סה"מ עזר"ת ע' ל ואילך). עטר"ת (סה"מ עטר"ת ע' תרסג ואילך). תרפ"ז (סה"מ תרפ"ז ע' ל ואילך). תרצ"ט (סה"מ תרצ"ט ע' 60 ואילך). וראה גם פלח הרמון שמות ע' שג ואילך שהוא מאמר דפ' ויחי תר"ג ומתחיל ב"להבין בתוס' ביאור" שכנראה הכוונה לביאור מאמר זה דפ' ויגש.

מאמר זה נזכר בלקוטי ביאורים (להר"ה) לשעה"י ל, ב.

(2) ויגש מה, א

(3) זח"א רת, ב.

(4) = שמיני עצרת [כ"ה ב.].

(5) פנחס כט, יב ואילך.

(6) ע"פ דוח"ט.

(7) סוכה נה, ב. במדב"ר פכ"א, כד. תוספתא מצורע נד, סע"ב. זח"ב קפו, רע"א. זח"ג (רע"מ) קג, ב. וראה גם תו"א מקץ לד, ב. ד"ה בסוכות תשבו תשל"ו (סה"מ מלוקט ח"א ע' קעט ואילך). וש"נ.

(8) ראה זח"א מו, סע"ב. קעז, א. זח"ג קצא, רע"א (ובהגהות מהרח"ו שם אות א). רנט, א.

(9) סוכה שם. במדב"ר שם. זח"ג לב, א. רש"י ולקח טוב פנחס שם, לו.

(10) שמואל-ב ז, כג (ושם); ומי כעמך כישראל"ל. דה"א יז, כא.

(11) רק: ט; כי.

(12) = אומות העולם [כ"ה ב.].

(1) הנחת הרה"ג והרה"ח כו' ר' הלל מפאריטש למאמר ד"ה ולא עמד איש אתו שנאמר ע"י כ"ק אדמו"ר ה"צ"ב בש"ק פ' ויגש, ה'תרי"ג, בתוס' הגהות וביאורים שלו (הבאים בחצ"ע"ג).

נמצא בספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בכת"י א = 3214 עג, א ואילך. ב = 100 שב, א ואילך בכותרת „בעז"ה מהר"ה נ"ע מה ששמע מאדמו"ר נ"ע"ג. ג = 101 יא, א ואילך (חסר ההתחלה). ד = 153 ס, א ואילך. ה = 310 יא, א ואילך. ו = 320 צו, א ואילך בכותרת „מהר"ה"ז. ז = 607 רא, ב ואילך בכותרת „בעז"ה פ' ויגש מהר"ה שליט"א. ח = 1207 רטז, א ואילך. ט = 2192 קכד, א ואילך.

המאמר נעתק מכת"י א ונוספו בין אריחים תיבות מכת"י אחרים.

המאמר מיוסד, כנראה, על ד"ה ביום השמע"צ וביאורו דשנת תקע"ב (נמצא בכת"י מס' 1116 (גוכתי"ק ה"צ"ב) ו, א ואילך). ד"ה זה שבמאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד ע' ארפג ואילך (מיוסד על ד"ה הנ"ל דתקע"ב). ד"ה ביום השמיני שלח (שם ע' אשנה ואילך). אוה"ת דרושים לשמ"ע (ד) ע' א'תשעט ואילך (הוא ד"ה הנ"ל דתקע"ב בשינויים והגהות).

לכללות המאמר ראה ד"ה ביום השמע"צ שבאוה"ת דרושים לשמ"ע (ה) ע' ב'קמט ואילך. ד"ה הנ"ל תרמ"ח (סה"מ תרמ"ח ע' קעז ואילך).

ושכינתא נק' בשם ידיעה (כי כן היחוד מכונה בשם ידיעה כמשי"ת). והנה המשכת המשפיע שנק' קוב"ה הוא ע"י תוס' אורות בעצמות המשפיע מבחי' עצמי' אא"ס שלמעלה מגדר בחי' משפיע ולכן¹³ נק' המשפיע בשם יוסף והוא נמשך אל אחיו שהם השבטים מקורי כללות¹⁴ נש"י¹⁵. וזהו שאמר שבעת המשכת פנימי' השפע מהקב"ה לכללות¹⁶ נש"י שנק' בהתוודע יוסף אל אחיו [[שהם השבטים]]¹⁷ והוא בשמע"צ לא עמד איש אתו אין להם חלק לע' שרים ואוה"ע בשפע זאת הפנימי' כמשי"ת.

וכן¹⁸ מבואר¹⁹ בפסוק אחד (בישעי' כ"ו)²⁰ יספת²¹ לגוי הוי' פי' המשכת²² תוס' אורות לגוי קדוש שהם ישראל²³ ותוס' אורות אלו הם בחי' הוי' (כיידוע²⁴ בענין הללו את ה' כו' כי גבר עלינו חסדו²⁵ שמצד תגבורת חסד עליון דעתיקא נמשך שפע גם לע' שרים שזהו בימי הסוכות כו' ואמת הוי' לעולם²⁴ זהו ההשפעה הנמשכת בשמע"צ לישראל לבדם שיתגלה אמיתת הוי' כמ"ש כו' ואח"כ אמר²⁰ יספת²¹ לגוי נכבדת (אפשר לומר ע"פ הידוע²⁶ שע"י הקליטה דשמע"צ נמשך הכח בכנ"י על תומ"צ של כל השנה וע"י תומ"צ עושיין לבושין להקב"ה כבי"י²⁷ וזהו נכבדת כמאמר²⁸ ר"י קארי למאנא מכבדוּתא כו' רחוקת כל קצוי ארץ כי מהשפעה זאת דיספת לגוי ה' שזהו בשמע"צ אין להם חלק²⁹ כלל בהשפעה זאת כו' וד"ל.

(24) ראה ד"ה הללו את ה' תקס"ט (סה"מ תקס"ט ע' רמו ואילך. נדפס גם בתוס' הגהות באוה"ת דרושים לסוכות (ד) ע' א'תשסז ואילך). תשל"א (סה"מ מלוקט ח"א ע' קג ואילך). וש"נ. וראה גם מאמרי אדהאמ"צ הנחות תקע"ז ע' שסב. וראה קובץ י"א ניסן שנת הקי"ז. וש"נ.
(25) תהלים קיז, א-ב.
(26) ראה לקו"ת דרושים לסוכות פב, ג. ד"ה ביום השמיני שלח תקפ"ז (מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד ע' א'שנה ואילך). אוה"ת דרושים לשמ"ע (ה) ע' ב'קנד. ב'קנת. ד"ה ביום השמיני תרס"ז (המשך תרס"ו ע' שע ואילך). ד"ה הנ"ל תש"מ בתחלתו ושם סו"ס י (סה"מ מלוקט ח"א ע' שסג. שעב). וש"נ.
(27) ראה אוה"ת וירא (ד) תשמ"א, א. ברכה (ו) ס"ע ב'תקמט. ביאוה"ז להצ"צ ח"ב ע' תתרמה. פלח הרמון שמות ע' כזו. ועוד.
(28) שבת קיג, א. ב"ק צא, ב. סנהדרין צד, א.
(29) חלק: ט': ליתא.

(13) ראה תו"א וישב כח, א ואילך. תו"ח וישב רד, ג ואילך. וש"נ. מאמרי אדהאמ"צ בראשית ע' תסב ואילך. אוה"ת וישב (ו) תתרפב, א ואילך. ועוד.
(14) כללות: ה"ט: ליתא.
(15) [נש"י: ה': כנס"י] ראה תו"א תצוה פד, סע"ד. מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ח"ב ע' תרנו. ולהעיר מתו"א וארא נה, א. לקו"ש ח"ו ע' 304.
(16) לכללות: ה': ליתא.
(17) ע"פ ה'.
(18) ה': פסקא זו ליתא.
(19) ראה במדב"ר שם, כג. אוה"ת מקץ (ה) תתקעח, ב. דרושים לשמ"ע (ד) ע' א'תשע"א. נ"ך (א) ס"ע מ ואילך.
(20) פס' טו.
(21) יספת: ב': יספתה.
(22) המשכת: ב': המשכת.
(23) ע"פ יתרו יט, ו.

והנה³⁰ להבין ענין שפע זאת הנמשכת בשמע"צ לישראל לבדם מה היא. יש להקדים מה שאנו עושין בשמע"צ שמחת תו' כי לכאורה הי' ראוי לעשות שמחה זאת מחמת [שמחת]³¹ התו'³² בשבועות שאז זמן מתן תורתנו³³ גם עכשיו (כידוע שהימים האלה נזכרים ונעשים³⁴ היינו שכל בחי' המשכות תוס' אורות שנמשך בפעם אחד באיזה זמן אזי בהגיע הזמן ההוא בכל שנה אזי מתעורר בחי' תוס' אורות הנ"ל ונמשכים מחדש כו'. וא"כ³⁵ גם במתן תו' מתעורר בכל שנה בחג השבועות אור התו' ונמשך מחדש כו'...). אך הענין הוא³⁶ שיש שני בחי' בנתינת התו' הא' בחי' מ"ת לצדיקי' גמורים שזהו היה ענין מ"ת בשבועות וכן מה שניתנה בכתב חרות³⁷ על הלוחות³⁸ בעת לוחות הראשונות שזה היה בעת שהיו ישראל במדריגו' צדיקים גמורים כו'. והב' הוא מתן תו' לבע"ת שזה היה אחר שחטאו ישראל בעגל ועשו תשובה שאז ניתנו להם לוחות האחרונות³⁹. (לכן מתן תו' דלוחות הראשונות היה בקולות וברקים⁴⁰ מצד שנתנתם הי' לצדיקים משא"כ לוחות האחרונות ניתנו בחשאי⁴¹ מצד⁴² שנתנתם היה לבע"ת וכמ"ש⁴³ אשרי נשוי פשע כסוי חטאה כו' (פ'י) כמו שצריך לכסות החטא וכמשארזו⁴⁴ חציף עלי מאן דמפרש כו' מצד שלא ליתן מקום לחיצונים לקטרג כן אם היה נתינת התו' ברעש לבע"ת היה מקום לקטרג מצד החטא שחטאו⁴⁵) ולכן⁴⁶ נתנתם היה בחשאי כו'). והנה לזה א' בילקוט⁴⁷ שרצון הקב"ה היה ע"י מתן תו' שיהי' מועד לישראל בכל חדש ולכן בניסן יש חג הפסח ובאייר פסח קטן ובסיוון חג השבועות. אך בתמוז⁴⁸ כאשר חטאו ונשברו הלוחות מחמת זה לכן לא ניתנו להם מועדים בשלשה חדשים

(40) יתרו יט, טז.

(41) ראה תנחומא שם. רש"י תשא לד, ג.

(42) מצד שנתנתם . . בחשאי כו': ה': ליתא.

(43) תהלים לב, א.

(44) ברכות לד, ב. סוטה ז, ב.

(45) **ב**: ליתא סיום המוסגר.

(46) **ט**: ליתא.

(47) פ' פנחס רמז תשפב (ד"ה ביום השמיני

עצרת). ושם: „בכל חדש וחדש בקש הקדוש

ברוך הוא ליתן לישראל מועד בניסן נתן להם

פסח באייר נתן להם פסח קטן בסיון נתן להם

עצרת בתמוז היה בדעתו ליתן להם מועד גדול

ועשו העגל ובטל תמוז ואב ואלול ובא תשרי

ופרע להם ראש השנה ויום הכפורים והחג א"ל

הקדוש ברוך הוא לאחרים הוא פורע ושליו אינו

נוטל תו לו יימו ביום השמיני עצרת תהיה לכם”.

(48) בתמוז: **ב**: ליתא.

(30) בהבא לקמן ראה (בנוסף להנסמן בהע'

1) המשך תרס"ו שם. ד"ה ביום השמיני עצרת

תש"ו (סה"מ תש"ו ע' 34 ואילך). תש"מ (סה"מ

מלוקט שם).

(31) ע"פ ה'.

(32) לעשות שמחה זאת מחמת התו': **דט**:

לעשות זאת שמחת התורה.

(33) ראה שבת פו, ב.

(34) אסתר – ט, כת. וראה רמ"ז בס' תקון

שובבים. הובא ונת' בס' לב דוד (להחיד"א) פכ"ט.

(35) וא"כ גם . . מחדש כו': ה': ליתא.

(36) ראה הנסמן בהע' 26. המשך תרס"ו ע'

פ"ז. לקו"ש ח"ד ע' 160.

(37) חרות: **ב**: חירות.

(38) תשא לב, טז.

(39) ראה תענית ל, ב. תנחומא תשא לא.

רש"י תשא לד, כט. הוספות לשו"ע אדה"ז או"ח

ר"ס תקפא (ע' תרפב).

אלו שהם תמוז אב ואלול. אך אח"כ ע"י התשובה החזירו להם כל האורות עליונים שהיה ראוי להיות נמשך להם ע"י התו' לכן השלימו להם המועדים בחדש אחד ור"ה י"ב וסוכות הוא כנגד המועדים שהי' ראוי להיות בשלשה חדשים דתמוז אב אלול כו'. ושמע"צ הוא מועד דתשרי עצמו לכן האור דלוחות האחרוני' אע"פ שמשרע"ה⁴⁹ ירד עם הלוחות ביוהכ"פ³⁹ מ"מ שלימות קליטת האור שנקלט על ידם בכנ"י הוא בשמע"צ ולכן⁵⁰ נק' בשם עצרת מלשון קליטה⁵¹ כמ"ש⁵² עצרת תהי' לכם כו' וד"ל.

ומעתה⁵³ יובן ענין השמחה שעושים בשמע"צ דייקא מחמת התו'. כי באמת אנו רואי' בכו' עם האב כאשר מקורבים⁵⁴ זה עם זה אין בזה שמחה מצד שדיבוקם הוא עצמי כיו"ס מוח הבן נמשך ממוח האב⁵⁶ וממנו לוקח כו' רק כשמתרחקי' זה מזה זמן רב ואח"כ מתקרבים זע"ז אז יש בזה שמחה גדולה מצד שהעצם נתגלה במציאו' גילוי אור כי כל עצם הוא למעלה מגילוי אור⁵⁷ רק ע"י המנגד יתגלה במציאות גילוי אור כו' כ"ה נתינת התו' לצדיקים אינו גורם שמחה וגילוי אור רק נתינת התו' לבע"ת להיות שנשי' נק' בניס⁵⁸ ונתרחקו מאביהם⁵⁹ הקב"ה⁶⁰ ע"י החטא לזאת כאשר נתקרבו ע"י התשובה ונתן להם התו' מחדש אזי' נמשך מזה שמחה גדולה בבחי' גילוי אור וזהו השמחה שעושים בשמע"צ דייקא כו' וד"ל.

וזהו⁶² מש"א⁶³ זמן שמחתנו בשמע"צ ב' מיני שמחה⁶⁴ שמחת הקב"ה מנשי'⁶⁵ כדוגמת שמחת האב מן הבן וזהו מ"ש⁶⁶ ישמח ה' במעשיו ושמחת נשי'

57) ראה מר"נ ח"א פנ"א. וראה תו"ח וישב סה, א. אמרי בינה שער הק"ש פ"ח (כ, א ואילך).
סה"מ תרמ"ז ע' ב. תרמ"ז ע' קב. תרנ"ב ע' צו.
המשך תרס"ו ע' כה. צה. תער"ב ח"ב ע' תרנד.
תשיו. ר"ע תשכח. ובכ"מ.

58) ראה שמות ד, כב. פ' ראה יד, א.
59) מאביהם: ד' מאביו.
60) הקב"ה: ב' שבשמים.
61) מכאן ישנו בלג.
62) וזהו מש"א . . . בעושינו כו': ה': ליתא.
63) [מש"א: ג': מה שאנו אומרים. ב"ט: מה שאומרים]. נוסח תפלה לג' רגלים.
64) ראה לקו"ת דרושים לשמע"צ פד, ב.
פח, ד ואילך. ובכ"מ.
65) מנשי': בלג: מכנס"י.
66) תהלים קד, א.

49) שמשרע"ה: ט': שמשו רכינו ע"ה.
50) ולכן נק' . . . בשמע"צ דייקא: ב': ליתא.
51) ראה פע"ח שער הלולב פ"ח. לקו"ת דרושים לשמ"ע פח, ד. פא, א. סדור (עם דא"ח) רסג, ג. אוה"ת דברים (ד) הוספות ע' איתתקמו. ועוד.
52) פנחס כט, לה.
53) בהבא לקמן ראה לקו"ת דרושים לשמע"צ פט, ב. סה"מ תקס"ג ח"ב ע' תשפכ ואילך. מאמרי אדהאמ"צ אישכט ואילך. אוה"ת דרושים לשמע"צ (ד) ע' איתתב ואילך. ועוד.
54) מקורבים: ט': מתקרבים.
55) מוח הבן נמשך ממוח האב ו: ה': ליתא.
56) תקו"ת תי' יח (לה, א). ר"ח שער הקדושה (ש"ד) פ"א. תניא פ"ב (ו, א). ועוד.

מן הקב"ה כמו שמחת הבן מן האב כמ"ש⁶⁷ ישמח ישראל בעושיו כו' (אך לכאורה אינו מובן דלכאורה נתינת התו' לנו הוא במדריגות בע"ת דווקא כי עכשיו הוא אחר חטא העגל כו'. ולמה אנו או' בשבועות דווקא זמן מתן תורתינו⁶³ אך באמת בכאו"א מישאל יש שני בחי'⁶⁸ הא' עצמות נשמתו⁶⁹ שבלתי מלובשת בגוף ועליה נא'⁷⁰ כולך יפה כו'⁷¹ ומום אין בך⁷² כו' וכמא'⁷³ נשמה שנתת בי טהורה היא גם עתה ומצד בחי' זאת נק' כללות נש"י⁷⁴ בשם צדיקי' כמ"ש⁷⁵ ועמך כולם צדיקים. והב' הוא חלק הנשמה המלובשת בגוף שהיא נפגמת ע"י החטאים וע"י התשובה נטהרה מכל מיני פגם ונעשה קירוב אחרי הריחוק כו' וא"כ עיקר והתחלת אור התו' נמשך גם עכשיו בחג השבועות דווקא⁷⁶ ולכן אנו אומרים אז זמן מתן תורתנו כי מצד המשפיע שהוא הקב"ה נמשכת בחג השבועות כו' אך מצד המקבל אינה מתקבלת רק בשרשי הנשמות כמ"ש⁷⁷ בלתי מלובשים בגופים רק מאירים בבחי' מקיף ונק' מזלא'⁷⁸ כו' אבל בחלק הנשמה שבגוף אינו מתקבל אז מצד זוהמת הגוף שנעשה מחטא העגל גם בדורות הבאים אחריהם ולכן לא יוכל להתקבל אור התו' בקרבם (רק קודם החטא נתקבל אז אור התו' גם בנשמתם המלובש בגופי' שלהם כו') אך⁷⁹ בעשי"ת שישאל עושין תשובה [שלימה]⁸⁰ מעומקא דליבא ועי"ז מעוררי' יו"ד עומקים⁸¹ לבא מהעלם אל הגילוי עד שביוה"כ נגלה עומק הכללי דיחידה שזהו בחי' ממעמקים בתוס' מ"ם לכן אז נקלט אור התו' גם בנשמות המלובשים בגופי' שלהם⁸² ושלימות הקליטה בשמע"צ לכן עושין אז שמחה דייקא מחמת⁸³ שנתקברו מהריחוק העצום משא"כ בשבועות שנקלט אור התורה בעצמות הנשמה שלא נתרקה מעולם לכן אין שייך שמחה כו' וד"ל⁸⁴.)

(78) ראה לקו"ת במדבר טז, א. האזינו עא, ד.

סה"מ תקס"ה ח"ב ע' תתכד. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד א'קסט. ובהנסמן שם. אוה"ת בהר (ד) א'קלב. שלח (ב) ע' תעב. ועוד.

(79) ראה מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ח"ב ע' תתמא. ובהנסמן לשם. סדור (עם דא"ח) רלד, ד. מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תקגי. וש"נ.

(80) ע"פ בגדט.

(81) נמנו בס"י פ"א, מ"ה. פע"ח שער תפילות ר"ה פ"ז.

(82) שלהם: ג: ליתא.

(83) מחמת: ה: מצד.

(84) ב: ליתא סיום המוסגר.

(67) שם קמט, ב.

(68) ראה מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ב ע' תצח ואילך. תקנג ואילך. ח"ד ע' א'קסט. אוה"ת משפטים (ד) ע' א'רס. דרושים לר"ה (ג) ע' א'תכא. המשך מים רבים תרל"ו פקע"ו (ע' קצה ואילך).

(69) נשמתו: ה"ט: הנשמה.

(70) שה"ש ד, ז.

(71) כולך יפה: ג: רעיתי.

(72) ומום אין בך: ה: ליתא.

(73) ברכות ס, ב. ברכת אלקי נשמה.

(74) נש"י: ג"ט: ישראל.

(75) ישעי' ס, כא.

(76) דווקא ולכן .. השבועות כו': ב"ה: ליתא.

(77) כמ"ש: ב: כמו שהם. ט: כמו שהוא.

ולהבין ביאור וטעם הענין למה לא נשלם קליטת האור עד שמע"צ. גם להבין על השמחה שעושים בשמע"צ שלוקחים ס"ת ומקיפין בה את הבימה⁸⁵ מקום שקורין בתו' בדיבור (וכפי הנראה שמחה זאת גורם קליטת האור אח"כ בכנ"י⁸⁶). ולכן מקדימי' ההקפות בלילה בכדי שעיי"ז יאמרו למחר משיב הרוח ומוריד הגשם⁸⁷ שהו"ע קליטת הטיפה הנק' גבו' גשמים כו' כמבואר בפע"ח⁸⁸ ולפי"י יש נוהגין שעושים גם ביום שמ"ת⁸⁵ הוא דייקא קודם מוסף. והגם שמתחילין לומר משה"ר⁹⁰ ומוריד הגשם במוסף דיום ראשון מ"מ לנו אינו מגיע בחי' קליטת האור עיי' האמירה הנ"ל כ"א ביו"ט שני של גליות [ולא עיי' האמירה הנ"ל]⁹¹ כידוע⁹² וד"ל. יש להקדים ענין הפלוגתא בגמ'⁹³ לחד מ"ד שמים קדמו ולחד מ"ד ארץ קדמה גו' והנה אלו ואלו דא"ח כו'. ביאור הדברים הנה"י⁹⁴ יש בחי' השתלשלות ולמעלה מהשתל' ובסדר השתלשלות שמים קדמו ומצד למעלה מהשתלש' ארץ קדמה. ולהבין מה הם שני הבחי' דהשתלש' ולמע' מהשתל' וגם להבין מהו שמים וארץ כו'. הנה אנו רואים בנפש האדם בחי' השתלשלות עו"ע⁹⁵ בכוחות הרוחני' שלה היינו כח ראשון המתגלה מן הנפש הוא החכ' ומן החכ' משתלשל האור וחיות באותיות המח' ומן המח' למדות ומן המדות עולים הרהורי הלב אל המוח ומבחי' הרהורי הלב נמשך בדיבור אך בחי' כח המעשה הוא כח נבדל שאינו נמשך בדרך השתלשלות מכחות הנפש כו' כ"ה למעלה הנה ידוע⁹⁶ שמקור כל החיות הוא

ע' 33.
 94) בהבא לקמן (בנוסף להנסמן בהע' 1) ראה תו"ח ויגש פט, א ואילך. מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תתמ ואילך. שה"א לד, ב. נ, א ואילך. אוה"ת תשא (ו) ע' א'תתקצב ואילך. ואתחנן (א) ע' קצו ואילך. סה"מ תרכ"ט ע' כג ואילך (ובנו"א שם ע' שצח ואילך). המשך תרס"ו ע' שמא ואילך. ועוד. וראה גם לקו"ש ח"ו ס"ע 75 ואילך. הדרך על ששה סדרי משנה תשמ"ח (סה"ש תשמ"ח ח"ב ע' 657 ואילך).
 95) ראה הנסמן בהע' 114.
 96) ראה טעמי המצות להרח"ו פ' ויקרא מצות קרבנות (בשם הזהר פ' פנחס (זח"ג רמ, ב ואילך)). אור החמה על זח"ג שם (וראה אג"ק כ"ק אדמו"ר מוהר"ש ע' צב ואילך). ע"ח שער קיצור אבי"ע (ש"ג) פ"ח. אור החיים אחרי יז, יד. אגה"ק רסכ"ח (קמז, ב). תו"א מקץ מא, ב. לקו"ת נשא כח, סע"ג. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד ע' אירו ואילך. אוה"ת משפטים (ח)

85) שו"ע או"ח סי' תרסט בהג"ה (וראה כף החיים שם). מ"ח מסכת סוכה פ"ב מ"ט. סדור אדה"ז סדר הקפות בשמח"ת. ועוד.
 86) בכנ"י: ט: ליתא.
 87) נוסח תפילת העמידה.
 88) שער הלולב פ"ח.
 89) ולפי יש נוהגין שעושים: ב: ולפי (המנהג) שעושים (הקפות). ה"ט: ולפיכך.
 90) משה"ר: בגדה"ט: משיב הרוח.
 91) ע"פ ג.
 92) ראה סי' טוב הארץ (לבעה"ט מצת שמורים) פרק מעלות התפלות בא"י (דפוס ירושלים, תרנ"א. כב, ב) בשם הרמ"ק. וראה לקו"ת דרושים לשמע"צ צב, ג (בשם הרמ"ק). ד"ה ענין יו"ט שני שבסה"מ צ' להצ"צ קצח, א (בשם הרמ"ק).
 93) ראה חגיגה יב, א. ב"ר ספ"א. תו"א בראשית ב, ב. שם לב, ד. ובכ"מ. – הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בסה"מ תש"ב

נמשך מבחי' פני ארי' 97 שבמרכבה ומקור כל הבהמות הוא 98 נמשך מבחי' פני שור' 97 שבמרכבה ומקור כל העופות הוא נמשך מבחי' 99 פני נשר' כו' אך המשכה זאת הוא בדרך ריבוי השתלשלות היינו מתחלה נמשך אור וחיות האלקי להתלבש במרכבה העליונה דבריאה עצמה ומבחי' 100 מרכבה דבריאה נמשך במרכבה דיצי' ומבחי' מרכב' דיציר' נמשך במרכבה דעשי' ומבחי' מרכבה דעשי' נמשך האור והחיות בכל בחי' החיות והבהמות והעופות וכן בכל מיני דומם וצומח ומדבר שבעשי' גשמי' (אך המשכות החיות מעולם לעולם הוא ע"י צמצום ונמצא שיש ג' [מיני] 101 צמצומים עד שנשתלשלו החיות למטה כו'. אך זהו בד' 102 אך בדרך פרט יש ריבוי 103 רבבות 104 צמצומים בכל עולם ועולם עד שמשתלשל החיות למטה בעשי' הגשמיית כו').

אך 105 כ"ז הוא בבחי' המשכות החיות הרוחני המלוכש בדצח"מ 106 הגשמי זהו הבא בדרך ריבוי ההשתלשלות כמו 107 רוח הבהמה הגשמיות משתלשל מפני שור שבמרכבה ע"י ריבוי [צמצומים וריבוי] 108 השתל'. אבל שיתהווה גשם וגוף [שלהם כמו עד"מ גשם וגוף] 109 הבהמה לזה לא יועיל אפי' ריבוי 110 [ריבוי] 111 רבבות השתלשלות רק התהוות זאת הוא בדרך דילוג הערך מכל וכל כי לא יוכל להיות שום סיבה ועילה קודמת לבחי' הגשם הזה כו'. אך מאין הוא התהוותה מוכרח לומר שהמשכה זאת הוא שלא בדרך השתלשלות רק מלמעלה מהשתלש' שהוא מבחי' כל יכול כו'. וכ"ה עד"ז למעלה יותר 112 בבחי' י"ס דאצי' 113 עצמן הנה השתלש' הספי' בספי' עצמן הוא בדרך עו"ע 114 בקירוב הערך (אך המשכת הספי')

ואילך). לקו"ת פ' ראה כ, ד. סהמ"צ להצ"צ
 שרש מצות התפלה פכ"ג (קכו, סע"א) ואילך
 ובהנסמן במ"מ שם.
 106 = דומם צומח חי מדבר.
 107 כמו רוח . . ריבוי השתל': ה: ליתא.
 108 ע"פ ג.
 109 ע"פ ה.
 110 ריבוי: בד"ט: רבוא.
 111 ע"פ ג.
 112 ראה גם (בנוסף להע' 105) תו"א וירא
 יד, א. ענינים ע' קסז ואילך. המשך תער"ב ח"א
 ע' יא ואילך. ע' שצד. ובכ"מ.
 113 י"ס דאצי': ט: בבחי' האצי'.
 114 ראה פרדס שער טעם האצילות (ש"ב)
 פ"ז. לקו"ת ברכה צה, ב. שה"ש א, ב ואילך.
 ובכ"מ. וראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ב ה"ו.

ע' גי'ת. המשך וככה תרל"ז (קה"ת, תשע"ג)
 פפ"ט (ע' קו). ועוד.
 97 יחזקאל א, י.
 98 הוא: ט: ליתא.
 99 מבחי': ט: ליתא.
 100 ומבחי' מרכבה . . במרכבה דעשי':
ב: ליתא.
 101 ע"פ ט.
 102 בד"כ: בט: בדרך כלל.
 103 ריבוי: ז: רבוא.
 104 רבבות: ב: ליתא.
 105 בהבא לקמן ראה (בנוסף להנסמן
 בהע' 1) תניא פמ"ח (סז, א ואילך). אגה"ק סי'
 כ (קכט, א ואילך). ד"ה יביאו לבוש מלכות
 וביאוריו שבתו"א מג"א צ, ב ואילך (כפי שנשמע
 בפנים בהג"ה). ד"ה זה שבשערי אורה (נד, א

מבחי' אא"ס הוא בדילוג הערך ונק' ג"כ מאין ליש אע"פ שאין שם יש נפרד ח"י וכמ"ש¹¹⁵ והחכ' מאין תמצא כו' וד"ל-). וידוע¹¹⁶ שבחי' אלקות כאשר נמשך בדרך עו"ע העלול בטל בעילתו כביטול זיו השמש בשמש¹¹⁷ לכן אם היה נמשך בדרך השתלשלות אפי' בריבוי¹¹⁸ [ריבין]¹¹⁹ רבבות מדריגה לא היה מתהווה היש של הנברא שהוא מוגבל ונראה בבחי' נפרד. לכן מוכרח לומר שהתהוות הנברא מבחי' אלקות הוא יש מאין ואפס המוחלט ואין שום סיבה ועילה קודמת ליש הזה כו' וא"כ מוכרח לומר שהתהוות זאת הוא מבחי' כל יכול כו'.

אך לכאור' אינו מובן דמהו ההפרש בין השתלש' הספירות להתהוות יש הנברא וכן בין השתלשלות הרוחני' להתהוות הגשמי' כי באמת גם השתלשלות הספי' והשתלשלות הרוחניות הוא ג"כ¹²⁰ כחו ויכולתו ית' כי ממך הכל כתי'¹²⁰ וא"כ מהו ההפרש ביניהם כו'. אך יש להקדים¹²¹ שיש ב' מיני שפע הנמשך מבחי' מהו"ע¹²² ית' הא' בחי' ממכ"ע¹²³ והב' בחי' סוכ"ע כו'. וביאור ענין ממכ"ע היינו הארה והמשכה שנמשך מבחי' אא"ס ע"י צמצום והעלם עצמי' אורו ולא נתגלה רק האר' בעלמא ממנו כמ"ש¹²⁴ באורך נראה אור הארה דהארה כו' (ויע"ד הקבלה¹²⁵ הוא בחי' הקו"ח¹²⁶ שנמשך על ידי צמצום ומקו"פ¹²⁷ כו') והארה זאת היא נמשכת בדרך עו"ע שכל עלול הוא למטה במדריגה מעילתו ואעפ"כ הוא נעשה עילה למדריגה שלמטה הימנו וזהו"ע השתלשלות הספירות בספי' עצמן כמו ראשית הגילוי הוא בחי' החכ"כ¹²⁸ וממנה משתלשל בחי' הבינה בדרך עו"ע וכן עד"ז עד בחי' המל' דאצי'. אבל מאצי' לבריאה הוא בחי' מאין ליש צ"ל ההתהוות בדרך דילוג לגמרי שלא בדרך עו"ע והתהוות זאת הוא מבחי' סוכ"ע. וביאור ענין סוכ"ע הוא בחי' עצמות אא"ס שלפני הצמצום שנק' מל' דא"ס (שנמשך כמ"ש¹²⁹

-
115	איוב כה, יב.	127	ומקו"פ: בג : ומקום פנוי.
116	ראה הנסמן בהע' 112.	128	ראה לקו"ת שה"ש כו, ד שמציין שם:
117	ראה סהמ"צ להצ"צ שם.		„כ"ה בע"ח שער מוחין דצלם [שכ"ג] פ"ה [בדפוס
118	רבו"י: ב : רבוא.		שקלאב. בדפוא"פ] בשם ספר יצירה וכ"כ
119	ג"כ: ט : ליתא.		עוד בשער כ"ה [שער דרושי הצלם] דרוש
120	דה"א כט, יד.		ה' וכ"כ הרמ"ז פ' ואתחנן בדף רס"ו [אוצ"ל
121	בהבא לקמן ראה הנסמן בהע' 105.		רסה, ב. ד"ה אבל צריך] ועיין בזהר ויקרא ד"י
122	מהו"ע: בג : מהותו ועצמותו.		סע"ב קדמאה י"ה וע' מק"מ שם". ובהערת כ"ק
123	ראה זח"ג רכה, ב (רע"מ).		אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בסה"מ תש"ח ע'
124	תהלים לו, י. ראה מאמרי אדהאמ"צ	112	מציין: „ראה ע"ח ש' דרושי אבי"ע [שמ"ב]
	דברים ח"א ע' קעח וש"נ.		פ"א. שער היחוד והאמונה פח"ט [פה, ב ואילך].
125	ראה ע"ח דרוש עגולים ויושר (ש"א)		תורה אור [צ, א] ושערי אורה [נד, א] רד"ה
	ענף ב.		יביאו לבוש מלכות ועוד".
126	= קו וחוט.	129	כמ"ש: בט : כמו שהוא.

שלא ע"י צמצום ומקו"פ רק המשכתו הוא אינו בבחי' גילוי אור כי הוא בעצם למעלה מגדר גילוי אור לכן נק' המשכה נעלמת כו"א¹³⁰ והוא בחי' כל יכול. (כמב' ב כמה מקומות¹³¹ שהוא בחי' שלימות בלתי חסרון ואין דבר נמנע מאתו כו"א)¹³⁰ ובכחו ויכולתו להוות בחי' יש הנברא בלתי שום עילה וסיבה קודמת ליש הזה וכח זה הסוכ"ע הוא מלוכש¹³² במל' דאצי' דייקא כי נעוץ תחלתו בסופו¹³³ כו' ולכן התהוות היש של הנברא הוא מבחי' המל' דייקא בכח הא"ס המלוכש בה כו' וד"ל.

והנה אחר שנתהווה בחי' יש הנברא אזי נמשך אח"כ השתלשלות מיש ליש בריבוי מדריגות לאין שיעור בדרך עו"ע וכל עלול הוא למטה ממדריג' העילה שלו ונעשה עילה לעלול שלמטה הימנו והיינו מבריאה ליצירה ומיצי' לעשי' כנ"ל עד שנתהוו' בחי' חיות¹³⁴ דצח"מ הגשמי כמו נפשות הבהמות וחיות אבל בחי' גשמי' הדצח"מ א"א להתהוות בדרך השתלשלות מן הרוחני' כו' ומוכרח להיות ג"כ בדרך דילוג הערך מבחי' כח הסוכ"ע דייקא המתלבש במל' דמל' דעשי' שהוא סוף הכל ואפי' לגבי מל' דאצי' וכל שהוא בבחי' סוף יותר יותר נעוץ בו כח ההתחלה של כל ההתחלות שהוא בחי'¹³⁵ סוכ"ע שהוא כל יכול וע"י התלבשות זאת דבחי' סוכ"ע המלוכש במל' דמל' דעשי' ע"י נתהווה הגשמי' דייקא כו' (והנה¹³⁶ באמת גם ב"ס דאצי' בחי' השתלשלות הוא רק בבחי' האורות אבל בבחי' הכלים לאורות הוא ג"כ מבחי' הסוכ"ע כמב' בתו"א¹³⁷ במא' יביאו לבוש מל' ובשני הביאורי' רק ההפרש הוא שבי"ס מהות הספירה הוא האור והחיות הוא [כפי¹³⁸] הנמשך בדרך השתלשלות ורק הגבלת האור הוא הכלי הוא נמשך מבחי' הסוכ"ע אבל בבחי' הגשמי' הנה מהות הגשמי נמשך מהארת הסוכ"ע כן מבואר בביאור השני בסופו¹³⁹ כו'. אך בבחי' יש הנברא מאין ג"כ מהות היש של הנברא הוא נמשך מהארת¹⁴⁰ הסוכ"ע וא"כ מהו ההפרש בין מהות רוחניות של הנבראי' למהו' גשמי' הנבראים. ולפע"ד¹⁴¹ ההפרש הוא שבבחי' רוחניות הנבראים רק ראשית גילוי מהות היש של הנברא מאין הוא נמשך מהארת סוכ"ע. והנה בחי'¹⁴² ראשית מהות היש הוא בחי' כלל לכלול¹⁴³ כל הפרטים וממנו מסתעפים

136 ראה הנסמן בהע' 68.

137 מג"א צ, א ואילך.

138 ט.

139 שם צב, ד.

140 מהארת: ט: מבחי'.

141 = ולפי עניות דעתי.

142 בחי': ט: ליתא.

143 ככלול: ט: וכולל. ג: לכלול תחת כל.

130 ב"ג: ליתא סיום המוסגר.

131 ראה עבודת הקודש (לר"מ בן גבאי)

ח"א רפ"ח. דרך אמונה (להנ"ל) פ"ב (בהוצאת קה"ת תשמ"ח ע' יג).

132 מלוכש: ב: ליתא.

133 ראה ס"י מ"א פ"ז.

134 חיות: ג: ליתא.

135 סוכ"ע שהוא: ב: ליתא.

כל הפרטים¹⁴⁴ מהעלם אל הגילוי והמשכתם הוא בדרך עו"ע כ"א למטה ממדריגות חבירו והמשכה זאת להיותה בדרך השתלשלות הוא ג"כ מבחי' ממכ"ע כנ"ל משא"כ בבחי' הגשמי' אין פרט א' נמשך מחבירו ולכן אין שייך בהם עילוי המדריגה וירידת המדריגה כמו בבחי' הרוחני רק הם שוים במצאותם (וכ"ל הרמב"ם¹⁴⁵ ז"ל¹⁴⁶ שאין הנמנים השוים במציאותם מתחלקים אלא במקרי הגופים נמצא שבגשמי' ההתחלקות יוכל להיות בשני דברים דומים משא"כ ברוחני' ההתחלקות הוא בדרך עו"ע כ"א למטה ממדריגות חבירו כו') מבואר למעלה שהתהוות הגשמי' הוא דייקא מהארת הסוכ"ע א"כ נגלה כח הסובב בכאו"א בפרט כו' משא"כ בבחי' הרוחני' לא נגלה רק כח הסובב בד"כ להוות¹⁴⁷ יש מאין. משא"כ פרטי המשכה נמשכים בדרך עו"ע מצד הממלא וד"ל כנלע"ד¹⁴⁸ בדרך אפשר(.

והנה בחי' סוכ"ע וממכ"ע הוא בחי' רצון וחכ' כי בחי' חכ' הוא שורש בחי' ממכ"ע אבל הרצון הוא בחי' סוכ"ע¹⁴⁹ כו' (נלפע"ד שהכוונה על הרצון הפשוט¹⁵⁰ שבעצמות שעלה ברצונו ומחשבתו אלא אמלוד¹⁵¹ כמ"ש בזהר¹⁵² בריש הורמנותא דמלכא ומרצון הזה נתגלה בחי' מל' דא"ס ובחי' מל' דא"ס הוא בחי' הסוכ"ע כמבואר במא' ביאו לבוש מל' הנ"ל ומכ"ש שהרצון הוא בחי' סובב להיותו נמצא בהעלם¹⁵³ בלבד כו'. וכן מש"א¹⁵⁴ שחכ' הוא שרש הממלא¹⁵⁵ הכוונה על בחי' חכ' שבעצמו' שמחמת זה שיער בעצמו בכח מה שעתיד להיות בפועל¹⁵⁶ כמ"ש בזהר במא' הנ"ל¹⁵² גליף גליפו [בטה"ע¹⁵⁷] כו' ומבחי' זאת נגלה אחר הצמצו' בחי' הקו"ח שהוא בחי' מדה בפועל ובחי' הקו"ח הוא בחי' ממכ"ע נמצא שהחכ' שבעצמו' הוא שרש הממלא כו' וב' הבחי' דמל' דא"ס ושיעור בעצמו¹⁵⁹ כו' נק' אחד וקדמון בשער היחוד סי' יו"ד י"א¹⁶⁰ כנלע"ד בדרך אפשר(.

פ"ח ושם: „אני אמלוד“ (הובא באוה"ת בראשית (א) מ, ב).

152 זח"א טו, א. וראה תקו"ז תי' ה (יט, א).

153 בהעלם בלבד: ט: ליתא.

154 מש"א: ב: מה שתאמר.

155 נסמך לעיל בהע' 149.

156 ראה מק"מ לזח"א שם. הערת כ"ק

אדמו"ר שליט"א מלך המשיח בטה"מ תש"ט ע'

38. וש"נ.

157 = בטהירו עילאה.

158 ע"פ ה.

159 ושיעור בעצמו: ג"ד: ושיער בעצמו.

ט: ושיער עצמו.

160 קטז, ב ואילך. וראה גם אוה"ת ואתחנן

144 כל הפרטים: ב: ליתא.

145 וכ"ל הרמב"ם: ב: וכלשון הרמב"ם. ג:

וכ"ל. ג"ט: וכן ל' הר"מ.

146 הלכות יסוה"ת פ"א ה"ז.

147 להוות יש מאין: ג"ט: ליתא.

148 = כן נראה לפי עניות דעתי.

149 ראה לקו"ת נשא, כד סע"א ואילך.

והנסמך בהע' 94.

150 ראה ע"ח שער הכללים פ"א. דרוש

עגולים ויושר שם.

151 ל' הת"י מ"א א, ה. ראה סה"מ תקס"ח

ח"א ע' ז (בשם הזהר). סהמ"צ להצ"צ קע, ב

(בשם האד"ר). לקו"ת נשא כא, ב ובהנסמך במ"מ

שם. וראה עבודת הקודש חלק סתרי תורה (ח"ד)

חפץ הוי' עשה¹⁶¹ שעיקר גילוי הרצון הנק' סוכ"ע הוא בעשי' גשמי' יותר מבעולמות עליונים (-כנ"ל בהג"ה שבבחי' הגשמי' נגלה כחו בפרט שמהות כל פרטי הנבראי' כאו"א בפרט נתהווה מהארת הסוכ"ע כו' וד"ל:) וזהו נעוץ תחלתן שבחי' כח הרצון נק' תחלתן נעוץ בסופן בבחי' המל' דאצי' הנק' סופן להוות מאין ליש ועוד יותר למטה בכח המתפשט מבחי' מל' דאצי' במל' דמל' דעשי' בפנימי¹⁶² הכלים דמל' דעשי' להוות גשם עב כעפר כו' (-וזהו ענין המא¹⁶³ כתר¹⁶⁴ עליון איהו כתר מל' כו' וד"ל:).

אך ¹⁶⁵ לפי הנ"ל אינו מובן מאין יש ריבוי והתחלקות בבחי' הגשמי' כיון שעיקר גילוי הוא מצד כח הא"ס הכל יכול שנק' סוכ"ע כנ"ל וכח הא"ס הוא כח פשוט בתכלי' הפשיטות והיה ראוי להיות התהוות הגשם בלתי ריבוי והתחלקות כי הפעולה תדמה לפועל¹⁶⁶ כו' אך באמת כח הסובב נגלה ע"י אמצעות הממכ"ע לפועל¹⁶⁷ בחי' הגשמיות (-פי' כנ"ל שהמשכת עצם הממלא הוא הארה בעלמא ע"י צמצום הסובב משא"כ כאשר נגלה הסובב בממלא הוא נגלה בו כמ"ש בלי צמצום כו' רק הארת הסובב בממלא היא גופא בהעלם שאם היתה נגלה בגילוי ממש היה בחי' הממלא בטל ממציאותו וע"ד דוגמא המשכת המקיף בנפש האלקית שבגוף לשמרה מכל מיני רע¹⁶⁸ רק שזוהו המשכה לשמור בלבד ובעניינינו¹⁶⁹ נמשך בחי' המקיף לפועל פעולה והתהוות כו' ובחי' זאת דהמשכה בהעלם נק' הכאת¹⁷⁰ המקיף בפנימי¹⁷¹ עיין בביאור שני דיביאו לבוש מל'¹⁷² כו' וד"ל:) ובחי' הממלא הוא נמשך בריבוי מדריגות דעו"ע בבחי' המשכה זמ"ז ולכן כאשר נמשך הסובב בממלא הוא פועל בו שכל פרטי המדריגות שבבחי' הרוחני' יתגלו בבחי' הגשמי' ולכן נעשה בבחי' הגשמי' ריבוי והתחלקות. ונמצא שבבחי' הגילוי¹⁷³ נראה המשכת התהוות הגשמי' מן הרוחני' דבחי' ממכ"ע ולכן נא¹⁷⁴ בדבר ה' שמים נעשו כו'. אך באמת עיקר פעולתו הוא מבחי' כח הסובב הפועל בהעלם

כל ישראל. ובכ"מ. וראה לקוטי ביאורים שם.
 167 לפעול: **ט**: שפועל.
 168 ראה נר מצוה ותו"א בהקדמה (ו, א).
 מאמרי אדהאמ"צ שמות ח"א ע' יד. סה"מ תרל"ז
 ח"ב ע' שג. ועוד
 169 ובעניינינו: **ט**: ובעליונים.
 170 הכאת: **ב**: הארת. ג: המשכה הכאת.
 171 ראה ע"ח שער העקודים (ש"ו) פ"א.
 פ"ה. שער עתיק (ש"ב) פ"ד.
 172 צב, א ואילך.
 173 הגילוי: **ט**: העלי.
 174 תהלים לג, ו.

(א) ע' רצ. הגהות לד"ה פתח אליהו תרנ"ח ע'
 נז. המשך תרס"ו ע' קפח. המשך תער"ב ע' מח.
 ספר הערכים-חב"ד ח"ג ערך או"א"ס (ב) ס"ח (ע'
 קפא ואילך). וש"נ.
 161 תהלים קלה, ו.
 162 בפנימי' הכלים דמל' דעשי': **ב**: ליתא.
 163 תקו"ז בהקדמה (פתח אליהו) יז, א.
 164 כתר עליון: **ט**: ליתא.
 165 לפסקא זו ראה (בנוסף להנסמן בהע'
 1) סה"מ תרנ"ט ע' קד ואילך. לקוטי ביאורים
 ס"י ג (ט, סע"ב ואילך).
 166 ראה דרך חיים (למהר"ל) על משנת

בבחי' הממלא שזהו¹⁷⁵ כו' כל אשר חפץ הוי' עשה¹⁶¹ כו' וד"ל.

וזהו¹⁷⁶ מ"ד דשמים קדמו שזהו כפי הנראה בגילוי שהתהוות היש והגשמי' הוא מבחי' האין והרוחני' (·וכן באצי'¹⁷⁷ מהתעבות האור נעשה כלי¹⁷⁸ כו'·) הנק' ממכ"ע ובזה שמים קדמו גילוי האין הוא קודם היש וגילוי הרוחני' הוא קודם הגשמי'. ומ"ד ארץ קדמה הוא מדבר בעיקר אמיתית ההתהוות ששרש הגשמי' קדם לרוחני' להיותו נימשך מבחי' הסובב הפועל בממלא כנ"ל וכן שרש היש קדם לשרש האין כו' (·וכן באצי' שרש הכלים קדם לשרש האורות¹⁷⁹ כו' וד"ל·).

ומעתה¹⁸⁰ יובן מתן תו' בדרך כלל הנה התו' נק' שלום כו' וכתב¹⁸¹ או יחזיק במעוזי יעשה שלום לי [שלום יעשה לי]¹⁸². הענין הוא דהנה מבואר למעלה שיש שני בחי' בעולמות הנק' שמים וארץ (·והיינו בחי' חומר וצורה ובעשי' גשמי' החומר הוא בחי' הגשמי' והצורה הוא בחי' הרוחני' ובעולמות בי"ע הרוחניים החומר היא בחי' יש והצורה הוא בחי' אין ובאצי' הוא בחי' אור וכלי כו'·)¹⁸³ ומבואר למעלה דע"פ השתלשלות הנק' ממכ"ע בחי' שמים קדמו ומצד למעלה מהשתלשלות ארץ קדמה ונמצא ששרש שני הבחי' שבעולמות הוא מבחי' סוכ"ע וממכ"ע אך שרש התורה הוא מבחי' שעשועי המלך בעצמותו¹⁸⁴ שהוא גילוי עצמותו שלמעלה מסובב וממלא כי גם בחי' הסובב סוכ"ע נק' נמצא שהוא שייך לעלמין משא"כ אור שעשועי' העצמי' הוא גילוי אור עצמותו כמו שהוא לבדו ממש שאינו בגדר עלמין כלל ולכן נא' בתו'¹⁸⁵ ואהי' אצלו אמון שעשועי' יום יום בחי' שעשועי המלך בעצמותו וזה אצלו אצלו ממש¹⁸⁶ כו' ולכן התו' נק' שלום כי ע"י התגלות אור התו' בעולמות היא מחברת ומייחדת בחי' סובב וממלא ופועלת שיתגלה בחי' הסובב בממלא ואז כל חיות העולמות הוא מצד גילוי אור

180) בהבא לקמן ראה הנסמן בהע' 1.

181) ישעי' כז, ה.

182) ע"פ בגהוזחט.

183) בג: ליתא סיום המוסגר.

184) ראה ס' שבר יוסף (להר"י סרוג) ס"א.

עמה"מ שער שעשועי המלך (ש"א) פ"א ואילך. לקו"ת שה"ש כז, סע"א (ושם); שעשועי המלך בעצמותו הנז' בספר עמק המלך ובע"ח לא נזכר מזה כלל). סה"מ תרנ"ד (בשם שבר יוסף ועמה"מ). ועוד.

185) משלי ת, ל. (ושם); ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים".

186) ראה תו"ח בראשית ת, ב. מאמרי אדהאמ"צ במדבר ח"ב ע' שכט. אמ"ב פתח

175) שזהו כו' כל אשר חפץ הוי' עשה:

ט: ליתא.

176) ראה הנסמן בהע' 60. וראה גם ביאה"ז

להצ"צ ח"א ע' ריג.

177) באצי': ט: בעצמיות.

178) ראה ע"ח שער העקודים (ש"ו) פ"ג ואילך (אוצרות חיים פ"ב). שער סדר אבי"ע (שמ"ז) פ"א. שער ההקדמות דרוש כיצד נעשו הכלים. וראה סה"מ תקס"ב ח"א ס"ע ר (בשם הע"ח). מאמרי אדה"ז על פרשיות ח"ב ע' תשנג ובהנסמן במ"מ שם. ועוד.

179) ראה מאמרי אדה"ז אתהלך לאזניא ע'

יו (בשם הע"ח). סה"מ תקס"ב שם. אה"ת תצא (ב) ע' תתקכד (בשם אוצ"ח). ועוד.

הסובב שמתגלה בבחי' גילוי אור ממש (ממשא"כ ע"פ סדר ההשתלשלות חיותם שהוא בחי' הצורה הוא מבחי' ממכ"ע רק התהוות החומר בכל עולם הוא מבחי' הסובב שפועל בעולם כנ"ל באריכות.) וזהו"ע מה שהתו' נק' שלום בד"כ.

אך מה שנא' 181 יעשה שלום כו' שלום יעשה כו' ב"פ היינו בד"פ 187 כמארז"ל 188 שלום בפמשמ"ע 189 שלום בפמשמ"ט 190 כו' וענין פמלי' שלמע' הוא בחי' י"ה 191 דשם הוי' יחוד חו"ב 192 שנק' אין ויש 193 והיינו שיתגלה בחי' אוא"ס המאיר בחכ"ע 194 שהוא בחי' אין (ולכן מאיר בה בבחי' קירוב כנ"ל במא' קרוב ה' 195 כו') 196 ויומשך בבחי' בינה 197 הנק' יש (ויאיר בבחי' קירוב גם בבחי' בינה כו') (והגם שהם שני הפכים בחי' אין ויש כו' מ"מ התו' היא מייחדת כל ההפכים מצד שררשה באור העצמות ששם כל ההפכים אינם הפכים כלל (כמבואר בשער היחוד סי' י' וי"א 160 שבצעמות הנק' יחיד מדת החסד אינו נבדל כלל מבחי' 198 הגבו' ושניהם אינם נבדלים מבחי' העצמי' ולא יתכן לומר ע"ז 199 אפי' ל' התאחדות יעו"ש.) ושלום בפמלי' של מטה הוא בחי' היחוד דו"ה 191 דשם הוי' שהוא בחי' המדות דאצי' שמתייחדים במל' דאצי' (שהם ג"כ שני הפכים כי בנין הזכר שהוא בחי' המדות הוא מהחסדים 200 ובנין הנוק' שהוא בחי' המל' הוא מהגבו' 201 וע"י התו' המה מתייחדים כנ"ל שהיא מייחדת כל ההפכים מצד שררשה בבחי' אור העצמות כו') 196 שהוא בחי' מקור עולמות ב"ע ממילא מתגלה ע"י יחוד זה אוא"ס

נמצא בכת"י מס' 1340 קמה, א. ועוד. הנחת ר' בערל קאליסקער נמצא בכת"י מס' 739 תד, א. וראה ד"ה זה תרכ"ז (סה"מ תרכ"ז ע' שכד ואילך) שהוא מאמר זה בשינויים והגהות. וראה גם אוה"ת ענינים ע' קעט ואילך. ד"ה להבין שרש ענין מקיפים תר"ל (סה"מ תרכ"ט קה"ת, תשנ"ב) ס"ע שסט ואילך. וש"נ. ד"ה קרוב ה' תשח"י (סה"מ שבועות ע' כזו ואילך).

196 ב: ליתא סיום המוסגר.
 197 (הנק' יש . . בינה כו': ב: ליתא.
 198 מבחי': דה: ממדת.
 199 אפי' ל' התאחדות יעו"ש: ב: ליתא.
 200 ראה לקו"ת פ' ראה לא, א. ביאור"ז לאדהאמ"צ מה, א. מאמרי אדהאמ"צ במדבר ח"א ע' יב ובהנסמן שם במ"מ (ובמילואים להמ"מ ע' שג).
 201 ראה רמ"ז על זח"א קעט, א. ע"ח שער תיקון הנוקבא (של"ד) פ"ה. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' ריח ובהנסמן שם במ"מ.

השער יג, א. ובכ"מ.
 187 בד"פ: ב: ב: בדרך פרט. דהט: בד"כ.
 188 סנהדרין צט, ב. וראה הוספות לתו"א יתרו קט, ב. לקו"ת מטות פו, ב.
 189 = פמליא של מעלה.
 190 = פמליא של מטה.
 191 ראה לקו"ת מטות פו, ב סה"מ תרנ"ט ע' עט. וש"נ. ועוד.
 192 [חו"ב: ט: ליתא]. ראה זח"ג יז, א (ברע"מ). רצ, ב (אד"ז). תקו"ז בהקדמה ו, ב. פרס שער שם בן ד' אותיות (שי"ט) פ"ג. ע"ח שער סדר אצילות למהרח"ו (ש"ג) פ"א. שער דרושי אבי"ע (שמ"ב) פ"א-ב. שעי"ק למהרח"ו ח"ג ש"א. אגה"ת פ"ד (צד, ב). ועוד.
 193 ראה זח"א רמב, ב ואור החמה שם.
 תקו"ז תי' מב (פא, ב). לקו"ת פקודי ג, סע"ג, ו, ב. מאמרי אדהאמ"צ בראשית ע' ב. וש"נ.
 194 = חכמה עילאה.
 195 דשנת תרי"ג (ו' פ' ויגש). הנחת ר' הלל

גם בג' עולמות דבי"ע כו'. ונמצא שהתו' נק' שלום בד"כ לפעול יחוד הסובב בממלא שהוא גילוי העלם הסובב שיאיר בגילוי אור בבחי' ממלא כו' וממילא נעשה גילוי ההעלם בכל פרטי הספי' גילוי ההעלם דחכ' בבחי' בינה וגילוי ההעלם דמדו' בבחי' המל' כו' וד"ל וכן²⁰² התו' ממשיך בבחי' שלום בנה"א²⁰³ שיתייחדו כל הכחות שבה והיינו שיתגלה אור חכ' שבנפש בכל הכחות מדות ומחזומ"ע²⁰⁴ כו' (וממילא מובן שהתו' היא מייחדת פשמ"ע בפשמ"ט והיינו שיאיר האור המאיר בחכ' ובינה כמ"ש ויתגלה בבחי' המדו' דאצי' וכמו בשבת שנא'²⁰⁵ השמים מספרים שעצמו' המוחין דאו"א מאירין בז"א²⁰⁶ וזהו מה שהתו' נק' שלום בד"כ לכלול [ב']²⁰⁷ השלימות ביחד כו' וזהו יהי' הוי' אחד ושמו אחד²⁰⁸ כיו"ד יהיה הוא ב"פ י"ה²¹⁰ והיינו כאשר מאיר גילוי האור בזו"נ כמו באו"א ממש ואז גם בחי' זו"נ הם בבחי' י"ה ושמו אחד היינו גילוי אור זה למטה בב"ע כו' וד"ל.).

וזהו²¹¹ מארז"ל²¹² ביום חתונתו²¹³ זה מתן תור' כמו ע"ד דוגמא החתן הממשיך הטיפה ששרשה הוא בעצמי' [המוחין בעצם]²¹⁴ נפשו ממש ומתלבשת בטיפה גשמיית²¹⁵ דייקא (כי מצד שהיא השפעה עצמי' לא תוכל לבא בהתגלות רק בהגשמה משא"כ גילוי אור השכל הוא הארה בעלמא מן הנפש לכן הוא מתלבש ברוחני' שהוא אותיו' המח' כו') וממשיך טיפה זאת אל הכלה וכאשר נקלט בה טיפה זאת אז מצטייר בקרבה עד שנעשה וילד שלם ומולידה אותו בדומה למשפיע ממש כו'. כך כללות התו' הוא בתיבות אנכי²¹⁶ שהוא בחי' אנכי מי שאנכי²¹⁷ גילוי מהותו ועצמותו שזהו בחי' שעשועי' עצמי' הנ"ל ונמשך למטה מטה להיות הוי' אלקיך כו'²¹⁶ שנקלט אור הזה בנש"י שבגופים בשעת מ"ת בד"כ ומצד זה בכחם לעורר המשכות אורות עליונים מבחי' עצמותו ומהותו בפרט בכל יום ע"י תומ"צ שעושים עד ימות המשיח ועד בכלל (שזהו ענין ההולדה בדומה

211) בהבא לקמן ראה (בנוסף להנסמן בהע' 1) לקו"ת שה"ש ו, ג. ה, ד. אוה"ת דרושים לר"ה (ג) ע' א'שעט (נדפס גם בכרך ו' ע' ב'תעד). שה"ש (א) ע' צא. סה"מ תרנ"ט ס"ע ב ואילך. ועוד.
212) תענית כו, ב (במשנה).
213) שה"ש ג, יא.
214) ע"פ ג.
215) גשמיית: ט: ליתא.
216) יתרו כ, ב.
217) זח"א קסז, ב. זח"ג יא, א. ל"ת להאריז"ל תולדות כו, יט. אבן עזרא שם. לקו"ת פנחס פ, ב. פ' ראה לא, ד. ועוד.

202) וכן: ט: רק.
203) = נפש האלקית.
204) מחשבה דיבור ומעשה.
205) תהלים יט, ב.
206) ראה ע"ח שער הכללים ספ"ב. פ"ח הקדמה לשער השבת פ"ד. ד"ה השמים מספרים שבסודו (עם דא"ח) קעח, א ואילך. ביאורו להצ"צ ח"ב ע' תמיד ואילך. ועוד.
207) ע"פ בג"ה.
208) זכר' יד, ט.
209) כי יהיה . . ושמו אחד: ג: ליתא.
210) ראה ל"ת להאריז"ל ע"פ . שער מאמרי רו"ל מאמרי מדרשי חז"ל.

לו היינו גילוי אור עצמותו בנבראים מאין ליש שנק אור של תולדה כידוע²¹⁸.) והטעם שנמשך כח זה למטה בנשמות שבגופים גשמיים דייקא הוא מטעם שבחי' הגשמי' דייקא הוא בחי' כלי לקבל אור העצמי הזה (כנ"ל בהמשכת הטיפה שהוא מעצמות הנפש ובאה בהגשמה דייקא כו'.) מטעם הנ"ל ששרש הגשמי' הוא למע' מבחי' הרוחני' כי שרש הגשמי' הוא בבחי' הסובב כנ"ל בענין ארץ קדמה כו' וד"ל.

והנה עם הקדמה זאת שהתו' נמשלה להמשכת הטיפה מן החתן אל הכלה יובן ענין הנ"ל במה שבלוחות האחרוני' שניתנו ביוה"כ לא נשלם עדיין קליטת האור עד שמע"צ כי הנה עד"מ ביחוד הגשמי צ"ל מתחלה חופה וקידושי²¹⁹ ואח"כ יוכל להיות גוף היחוד כו' (והטעם לזה מבואר במ"א בסידור²²¹ במא' כי על כל כבוד חופה שלהיות המשפיע והמקבל הם שני הפכים המשפיע הוא מבחינת החסדים והמקבל הוא מבחי' הגבו' לכן צ"ל נמשך אור הגבוה משניהם יחד ואור הזה הוא מלובש בבחי' המכסה דחופה כו' ועי"ז מתבטלי' שניהם ממהותם²²² ועולים ונכללים ביחד בבחי' אור המקיף השופע עליהם וכמו ענין עושה שלום במרומיו כו' מיכאל²²³ וגבריאל²²⁴ כו' וכמבואר המשל לזה בשם הרה"מ נ"ע²²⁵ בשני שרים מנגדי' כשבאים לפני המלך כו' אך יחוד זה הוא ברוחני' אור המקיף ולכן המשכתו במקבל הוא בדרך עליות המקבל אל המשפיע ולמעלה הימנו שזהו"ע שוין בקומתן²²⁶ ועטרת בעלה²²⁷ כו' כי בלעדי עלי' זאת לא יוכל לקבל אור הזה אפי' בבחי' מקיף להיותו למטה במדריגה הרבה מן המשפיע ולכן מה שהוא בחי' מקיף למשפיע אינו עדיין אפי' בבחי' מקיף למקבל כי המקיף הוא ג"כ גילוי אור רק שאינו מאיר בפנימי' וכמבואר במ"א [228] ברשימה שלי במא' אני לדודי²²⁹

מאמרי אדה"ז – אתהלך לאזניא ע' יב (בשם הה"מ). סה"מ תקס"ב ע' תמ. תקס"ג ע' נב (בשם הה"מ). סדור שם קל, ב. ביאהו"ז לאדהאמ"צ ח, ג (בשם הה"מ). להצ"צ ח"ב ע' תתז. אוה"ת דרושים לר"ה (ג) ר"ע א'שלו. פלח הרמון בראשית לד, ג. שמות ע' רסא (בשם הה"מ). לקוטי ביאורים לשעה"י יב, סע"ג. ועוד.
 225 ראה הנסמן בהע' הקודמת.
 226 ראה ע"ח שער מיעוט הירח (של"ו) פ"א-ב. מאמרי אדה"ז תקס"ה ח"ב ע' תקצג ואילך. אוה"ת בראשית (א) לח, א. ועוד.
 227 משלי יב, ד.
 228 ע"פ ג.
 229 לא נמצא תח"י. וראה גם פלח הרמון שה"ש לה, א.

218 ראה תו"א לך לך יב, רע"ב ובהנסמן שם במ"מ. יג, רע"א. וירא יד, רע"ג. ועוד.
 219 ראה רמב"ם הלכות אישות פ"א ה"א ואילך. טושו"ע אה"ע סכ"ו.
 220 **בה:** ליתא תחלת המוסגר.
 221 (עם דא"ח) קכט, א ואילך. וראה גם נ"א למאמר זה בלקו"ת שה"ש מז, ב.
 222 ממהותם ועולים: **ג:** ממהותם ועצמותם.
 223 מיכאל וגבריאל: **ג:** מיכאל שר של מים.
 224 איוב כה, ב. ראה במדבר פ"ב, ח. תנחומא ויגש ו. שהש"ר פ"ג, כ. זח"ג יב, ב. וראה תניא אגה"ק ס"יב (ק"ז, א-ב). לקו"ת תזריע כג, ג. אמור לח, א. נשא כז, א. שה"ש א, ד. מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ע' תרמה.

בהביאור[²²⁸] המשל לזה מאדם המתפעל מתפלת צדיק²³⁰ כו' לכן מוכרח המקבל לעלות עד מקום המשפיע ואז הוא בבחי' הפשט²³¹ המהות שלו ואז יוכל לקבל אור הזה בבחי' מקיף כו' אך עיקר גוף היחוד הוא שהמקבל יקבל פנימי' המשפיע כמו שהוא למטה במקומו ולכן הו"ע הקידושין שהוא טבעת עגול²³² שהוא המשכת המקיף מלמע' למטה מן המשפיע אל מקום המקבל ומקיף הזה עושה בחי' ביטול גם בחיצוני' המקבל ואז יוכל לקלוט אור המשפיע כמ"ש בפנימיותו ועצמיותו כנלפע"ד בדרך אפשר:).

כ"ה ביחוד הקב"ה וכנ"י ע"י התו' הנק' שלום כנ"ל שמתחלה נתגלה אור התו' שהיא למעלה מבחי' משפיע ומקבל שהוא בחי' קוב"ה וכנ"י סובב וממלא כו' והגילוי הזה הוא בבחי' מקיף עליהם וזהו"ע יוה"כ לכן קבלת כנ"י למקיף הזה הוא בדרך עליה מלמטה למעלה ע"י התשובה מעומקא דליבא שהוא בחי' אוח"ז²³³ ויש בזה שני עליות דאהי' אשר אהי'²³⁴ כמבואר בסידור²³⁵ במא' להבין ענין יוה"כ כו' וזהו לפני הוי'²³⁶ שהוא העליה בשם אהי' דבינה לפני הוי' דז"א תטהרו בגימ' תר"ך²³⁷ הוא עלי' השני' בכתר כו' וזהו ענין החופה ואח"כ צ"ל המשכת המקיפי' מלמע' למטה מן המשפיע אל המקבל כמו שהמקבל הוא למטה שזהו גורם עיקר היחוד (-כנ"ל בהג"ה שהביטול בחיצוני' המקבל גורם קליטת אור שפע המשפיע דייקא כו'-) ובחי' המשכת מקיפים אלו הם בימי הסוכות וזהו בחי' קידושין כו' ואח"כ נעשה גוף היחוד שהו"ע המשכת הדעת במקבל (-כמבואר במא' ²³⁸ שהמקבל הוא בבחי' דעת תחתון ויאיר בו דעת עליון כמ"ש ²³⁹ קמי' כו'-) ולכן גוף היחוד נק' בשם דעת²⁴⁰ כמא' והאדם ידע²⁴¹ וכן עד"ז ברוחני' כנ"י עיקר היחוד יהי'

ואילך). ושני.

(235) (עם דא"ח) רנ, א.

(236) אחרי טו, ל.

(237) ראה לקו"ת אחרי כו, ר"ע ד (בשם

הרמ"ז על זח"ג סו, א).

(238) ראה תו"א יתרו סח, סע"א ואילך. סה"מ

תקס"ג ח"א ס"ע שמו ואילך (בנו"א). מאמרי

אדהאמ"צ בראשית ע' תסג ואילך. ויקרא ח"א ע'

רסב ובהנשמך שם במ"מ. אוה"ת דרושים לטוכות

(ד) ע' א'תשל. סה"מ תרל"ד ר"ע כח. ועוד.

(239) זח"א יא, ב (ע"פ דניאל ד, לב).

(240) ראה תקו"ז תי' סט (צט, ב). פרדס

שער אם א"ס הוא הכתר (ש"ג) פ"ח. שעה"כ

(שכ"ג) פ"ד. ע"ח שער הקליפות (שמ"ח) פ"ב.

תניא פ"ג (ז, ב).

(241) בראשית ד, א.

(230) ראה תו"א מקץ לג, סע"ד. נד, ג.

(231) הפשטות: ג: התפשטות.

(232) ראה תו"א ויגש מד, ד. הוספות למג"א

קכ, ד. סדור (עם דא"ח) קלא, ג. קלח, ד. אוה"ת

תצא (ב) ע' תתרכז. תבוא (ב) ע' תתרכד. תתשא.

ועוד.

(233) = אור חזור.

(234) שמות ג, יד. וראה זח"ג יא, א. סה, ב.

תקו"ז תי' לט (עט, ב). פרדס שער השמות (ש"כ)

פ"ב. ע"ח שער או"א (שי"ז) רפ"ז. שער דרושי

הצלם (שכ"ה) ד"ה. שער השמות (שד"מ) ספ"ג.

וראה סה"מ תקס"ח ח"א ע' מח. נו. סדור (עם

דא"ח) קל, ג. קנז, ד. מאמרי אדהאמ"צ ויקרא

ח"א ע' ריד. דברים ח"ג ע' א'קכ. עטרת ראש

שער יוה"כ בתחלתו. אוה"ת ענינים ע' קצז. ספר

הערכים-חב"ד כרך א מערכת אהי' (ע' תרמה

לעתיד נא' ע"ז²⁴² ומלאה הארץ דעה כו' למען דעת²⁴³ כו' (ירק²⁴⁴ שבכנ"י הנק' ארץ²⁴⁵ יאיר דעת פנימי מבחי' מהו"ע שזה קליטת הטיפה כו' ובאוה"ע יאיר חיצוני' הדעת בלבד דכה"פ²⁴⁶ בנפעל-) ולכן בימי הסוכות נעשה המשכת התחלת הדעת ונמשך בכל ז' המדות ע"י הלולב ומיניו²⁴⁷ ואח"כ נגמר קליטת הדעת במל' הנק' כנ"ל²⁴⁸ בשמע"צ וזהו בצלאל בצל אל היית וידעת²⁴⁹ כי המשכת המקיפי' מלמע' למטה הנק' בשם צל כמ"ש²⁵⁰ הוי' צלך כו' (יונק' צל א"ל כי אל"ף למ"ד במילואו בגימ' הקף כידוע²⁵¹). ואז יוכל להיות וידעת שהוא גוף היחוד כו' וד"ל²⁵².

והנה עם הנ"ל יובן מה שצ"ל ההקפות בתחלה שהוא המשכות המקיפי'²⁵³ בכנ"י דייקא²⁵⁴ כי בימי הסוכות נמשכו המקיפים בכל ז' המדות גם בבחי' המל' כמו שהוא באצ"י אך שיומשך בבחי' פנימי' המל' היורדת לבי"ע שנק' כנ"י זהו ע"י הקפות דשמע"צ כו'-) ואז יוכל להיות גוף היחוד קליטת האור בכנ"י שזהו"ע משיב הרוח ומוריד הגשם שאו' במוסף ש"ע²⁵⁵ כו' וד"ל ומעתה יובן ענין ההקפות שמקיפין בס"ת דייקא היינו שלוקחין הס"ת מן ההיכל ומקיפי' התיבה מקום קריאת התו' בדיבור כו' והענין²⁵⁵ הוא כמו שיש בחי' שמים וארץ בהשתלשלות שהוא בחי' חומר וצורה בכל עולם עד רום המעלות כנ"ל ושרשם הוא בחי' סובב וממלא כ"ה יש בחי' שמים וארץ בבחי' התו' והו"ע רוחניות התו' בדיבור נק' שמים וגשמיות התו' המלוכש במעשה שהוא בחי' אותיות הכתב נק' ארץ כו' והנה מבואר למעלה אשר שרש התו' הוא בבחי' שעשועי המלך בעצמותו שהוא גילוי אור העצמי' שלמע' מבחי' סובב וממלא וגילוי זה כאשר נמשך בהשתלש' פועל כל היחודים עליונים בכלל יחוד הסוכב ובפרט יחוד או"א וזו"נ כו' וכן יחוד כל הכחות שבנשמה כנ"ל. אך גם גילוי הזה הוא נמשך בבחי' מקיף ופנימי ונמצא שיש גם באור התו' בחי' סובב וממלא. והנה מצד בחי' אור הפנימי²⁵⁶ דתו' הנק' ממלא

ח"א ע' ריז. אוה"ת ויקהל (ו) ס"ע בקצ ואילך.
 דרושים לשמע"צ (ד) ס"ע א'תשפז. ועוד.
 250) תהלים קכא, ה.
 251) ראה פע"ח שער השבת פ"ח. שער ספה"ע פ"ו. שער הלולב פ"ז. רמ"ז על זח"ג לה, ב (הובא באוה"ת תבוא (ב) ע' תתלז. יהל אור ע' קצא. סה"מ תרכ"ו ע' רלב).
 252) ט: ליתא סיום המוסגר.
 253) המקיפים: ט: המל'.
 254) ב: ליתא סיום המוסגר.
 255) ראה הנסמן בהע' 1.
 256) הנק' ממלא . . מעשה דתו': ב: ליתא.

242) ישע"י יא, ט. (ושם: „כי מלאה").
 243) מלכים-א ח, ט.
 244) ראה סדור (עם דא"ח) רפד, ג. ספר הערכים-חב"ד ח"ב מערכת אוה"ע ס"ב סק"ב (ס"ע עדר ואילך). וש"נ.
 245) ראה מלאכי ג, יב. פרדס שעה"כ (שכ"ג) פ"א (מערכת ארץ). מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"א ע' ו. וש"נ.
 246) דכה"פ: ב:ג: דכח הפועל.
 247) ומיניו: ג: והד' מיניו.
 248) ראה זח"ג קצז, א.
 249) ברכות נה, א. וראה לקו"ת האזינו עו, ג. סה"מ תקס"ד ע' עו. מאמרי אדהאמ"צ במדבר

שמים קדמו שהוא בחי' רוחני' התו' אך בחי' מעשה דתו' שהוא התו' המלובשת באותו' גשמי' בדיו על הקלף הנה ירידה כזאת שרשה נמשך מבחי' המקיפים דתו' הנק' בחי' סובב כו'.

והנה עם זה יובן שלכן מוציאים התו' הגשמי' מן ההיכל ומקיפין מקום קריאת התו' בדיבור שעיי"ז מגביהים את בחי' התו' לשרשה וממשיכין בחי' המקיפין דתו'²⁵⁷ בגילוי ומקיפין אלו נמשכין לכנ"י לפעול בה כח הקליטה לקלוט אור שפע התור' בבחי' פנימי' וכנ"ל בענין בצ"ל א"ל היית וידעת כו' שע"י גילוי המקיפים במקבל נמשך בו כח הדעת לקלוט אור השפע כו' (והטעם לזה כי כח המקבל לקלוט השפע²⁵⁸ הוא גבוה מגוף השפע כי הקליטה הוא כעין הקפה שמקיף את השפע וכמבו' בלק"א²⁵⁹ בענין לימוד התורה ששכלו מקיף המושכל דתו' כמבואר שם לכן כח זה מוכרח להיות ע"י המשכת המקיפי' שלמעלה מהשפעת השפע שפועלים במקבל ג"כ כח זה שיוכל [לקבל]²⁶⁰ להקיף השפע כו' וד"ל²⁶¹.

ומעתה²⁶² יובן ג"כ ענין הפרשה²⁶³ דויגש אליו יהודה²⁶⁴ וענין ההפטרה²⁶⁵ לקח עץ אחד כו' ודוד עבדי נשיא להם לעולם כי יוסף הוא בחי' אור התורה ששרשה בשעשועי' העצמי' ונמשך בכל העולמות לפעול כל היחודים עליונים שנק' בחי' שלום כנ"ל. אך זהו [שורש]²⁶⁶ בחי' רוחני' התו' ששרשה בבחי' אור הפנימי דתו' ובבחי' זאת שמים קדמו. לזאת בחי' יהודה שהוא בחינ' גשמי' התו' במעשה מקבל ממנו. וזהו ויגש אליו יהודה בבחי' ביטול והפשטת המהות בכדי לקבל ממנו השפע וזהו ויאמר אליו בי אדוני²⁶⁴ שאתה הוא האדון ומשפיע ותמשיך בי השפע כו' אך ענין ההפטרה מדבר לע"ל שיעלה בחי' יהודה לשרשו בבחי' המקיפי' דתו' למעלה מבחי' יוסף כי ארץ קדמה כו'. ואז בחי' יוסף יקבל מבחי' יהודה וזהו ודוד עבדי נשיא להם לעולם כו' וד"ל.

והנה בחי' קבלת אור התו' בבחי' קליטה בכנ"י ביום שמע"צ נק' בחי' עיבור ולכן אין מועדים בימי החורף הגם שזהו אחר התשובה דעשי"ת והיה ראוי ליתן להם מועד בכל חודש²⁶⁷ כנ"ל בשם הילקוט. אך האמת הוא שנמשך אור התו' מחדש בכל חודש אך הוא בבחי' עיבור והעלם. ולכן אין מועדים כי יום טוב מורה

שבתו"א ויגש מג, ג ואילך ובהנסמן שם במ"מ.

(257) דתו': ב: דתוהו.

(263) הפרשה: ד ט: הפי'.

(258) הוא גבוה . . את השפע: ד: ליתא.

(264) ויגש מד, יח.

(259) פ"ה (ט, א ואילך).

(265) יחזקאל לו, טז-כה.

(260) ע"פ ג.

(266) ע"פ ט.

(261) ד: ליתא סיום המוסגר.

(267) כנ"ל בשם הילקוט: ב: ליתא.

(262) בהבא לקמן ראה ד"ה ויגש יהודה

על גילוי אורה ושמחה דייקא²⁶⁸ כו'. אך בחודש ניסן הוא התחלת הלידה וההתגלות ועיקר הלידה הוא בזש"פ²⁶⁹ ולכן מצד גילוי אור התו' נעשה שלו בהשתלשלות כנ"ל והיינו המשכת ההעלם להביאו לידי גילוי שזהו ענין הפך ים ליבשה שבחי' עלמא דאתכסי' נעשה בבחי' גילוי ממש כמו עלדאת"ג²⁷⁰ וזהו"ע קי"ס ליי"ב גזרים לכל שבת גזר מיוחד²⁷¹ ועי"ז עולים שבטי' דבי"ע²⁷² שהם בבחי' עלדאת"ג למעלה בבחי' השבטי' דאצי' שהם בבחי' עלדאתכ"ס²⁷³ ומתייחדים בהם וזהו כפי' הזהר²⁷⁴ או כדעת האריז"ל²⁷⁵ ששבטי' דאצי' נמשכים מלמע' למטה בבחי' שבטים דבי"ע וכ"ז הוא מצד בחי' לידה שנתגלה האור דתו' שנקלט בשמ"ע ולכן פועל בחי' שלום בחי' יחוד עלדאתכ"ס ועלמא דאתגליא כו' וד"ל.

שייך למא' ולא עמד איש אתו²⁷⁶

הנה בענין המחלקות שבגמ' בענין שמים קדמו או ארץ קדמה. הנה כפי' ארץ קדמה יש ה' אפנים הא' יובן בהקדם ענין המבואר בפרד"ס²⁷⁸ שיש ב' בחי' בע"ס ע"ס דאו"י²⁷⁹ וע"ס דאו"ח²⁸⁰ כו' ויובן ע"פ ג' משלים הא' מנצוץ השמש המתפשט בג' אוירים שמנו חכמי התכונה²⁸¹ שאויר העליון הוא חם מאד מצד אור השמש המאיר בו שיש בו חמימות ג"כ ואח"כ באויר האמצעי נחלש החמימות של השמש מצד שנתפשט בריחוק ממקורו לכן הוא קר בטבעו ואח"כ באויר התחתון הסמוך לארץ הוא ג"כ חם כמו אויר העליון כו' והטעם לזה כי מה שהתפשטות בריחוק ממקורו הוא גורם שנחלש החמימות הוא רק בבחי' גילוי החמימות אבל

274 ראה זח"א רמא, א. רנט, ב. וראה תו"א הוספות ויחי קג, סע"א ואילך.

275 ראה ספר הגלגולים פ"כ. וראה תו"א שם. אוה"ת בראשית (ב) תכו, ב. וישב (ו) תתרפו, א ואילך. וש"נ.

276 נמצא בכת"י א פ, ב ואילך.

277 אוצ"ל ב'.

278 שער ממטה למעלה (שט"ו) פ"א ואילך. וראה ע"ח שער מ"ו ומ"ד (שלי"ט) דרוש ט"ו. לקו"ת שה"ש כ, ב (בשם הפרדס והע"ח). מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ח"א ס"ע קטז ואילך (בשם הע"ח). פירוש המילות כד, ב ואילך.

279 = דאור ישר.

280 = דאור חוור.

281 ראה לקו"ת ואתחנן ה, ג. מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ח"א ע' נט. סה"מ תקס"ה

268 ראה לקו"ת צו יא, ד. סדור (עם דא"ח) ר, ב. ריז, א ואילך. רסב, ד. רצו, ד. מאמרי אדה"ז נביאים ע' קעח ואילך. אוה"ת פנחס (ג) ע' אירג. נ"ך (ב) ע' תקפז. וש"נ.

269 [בזש"פ: ב: בז' של פסח. ג: בשביעי של פסח]. ראה מאמרי אדה"ז ויקרא ח"א ע' שפז. וש"נ.

270 = עלמא דתאגליא.

271 ראה פדר"א פמ"ב. נתחומא בשלח י. מכילתא בשלח יד, טז. פרש"י על תהלים קלו, יג. וראה לקו"ת צו טו, ד. יז, א ואילך. בהעלותך לא, ב. מסעי צד, א ואילך.

272 ראה זח"ב רכט, ב ואילך. ל"ת להאריז"ל פ' ויצא (סוד יעקב עם ב' נשיו), ובהנמנן בהע' 175-6.

273 = עלמא דאתכסיא.

עצם החמימות ישנו בהעלם בנצוץ השמש ולא נשתנה כלל מצד ההתפשטות לכן בבואו סמוך לארץ כאשר לא יוכל להתפשט מצד המנגד דארץ המעכבו מלהתפשט אז מתגבר כח העצם להתגלות כבתחלה בעת שהוא סמוך למקורו כו' ולא יותר והו"ע חזרת האור אשר חשבון ערכו הוא כמו התפשטות האור ממקורו ולא יותר ולכן אינו מגיע החמימות רק באויר התחתון עד אויר האמצעי ולא עד בכלל לכן אויר האמצעי הוא קר ביותר מצד שאינו מגיע אליו חמימות לא מכח המתפשט ולא מכח אור החוזר כו'. והב' ממשל המים הירדני' מגבוה לנמוך²⁸² כאשר יש דבר המעכבם עולים מלמטלמ"ע היפך טבעם ושיעור עלייתם אינו רק כפי שיעור ירידתם ולא יותר והג' הוא מזריקת אבן²⁸³ כאשר מגיע אל כותל המעכבו שחוזר עד מקום אשר נזרק משם ולא יותר כו' וכ"ז הוא משל להבין למע' ענין ע"ס דאו"י וע"ס דאוח"ז שבבחי' ע"ס דאו"י הכתר הוא המשפיע הראשון לחכ' וחכ' מקבל ממנו אח"כ נעשה החכ' משפיע לבינה כו' עד המל' שהיא בחי' מקבל היותר אחרון ונק' סופא דכל דרגין²⁸⁴ בבחי' אלקות שאין עוד למטה ממנה כי א' לעולמו די²⁸⁵ שלא יומשך רק עשר ולא אחד עשר²⁸⁶ כו' לכן כח המעכב שלא יומשך השפע עוד למטה יותר שהוא מש"א לעולמו די כנ"ל הוא גורם חזרת האור ובבחי' זאת דאוח"ז נעשה המל' בחי' משפיע הראשון וכתר מקבל היותר אחרון ולכן בבחי' זאת נק' המל' כתר והכתר נק' מל' כו' וזהו"ע נעוץ תב"ס²⁸⁷ תחילתו הוא בחי' אוא"ס מלגאו"ס²⁸⁸ המתלבש בכתרא עילאה מלבר²⁸⁸ שהוא בחי' כלל הכולל כל הי"ס בהעלם וממנו יוצאים כל הי"ס מהעלם אל הגילוי בפרט עד פרט היותר אחרון שהוא בחי' המל' דאצי' המתלבשת בנבראי' וכאשר נשלם פרט היותר אחרון שהוא בחי' המל' דאצי' לבא מהעלם אל הגילוי אזי מצד שלימות כל הפרטי' חוזר ומאיר כלל הראשון שהוא בחי' אוא"ס מלגאו בסוף הכל (וזהו²⁸⁹ כלל ופרט וכלל כמו מחשבת בנין הכולל כל פרטי הבנין בהעלם וכאשר מחשב אח"כ כל פרט בפ"ע אזי

283 ראה מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה שם. ביאורו"ז שם צב, ב. אוה"ת נח (ג) תרמו רע"ב. ואתחנן שם.
284 ראה זח"א קו, סע"א. זח"ב נו, א. רכו, סע"א. זח"ג רנה, א.
285 ראה חגיגה יב, א. ב"ר פ"ה, ח. פמ"ו, ג. תנחומא לך לך יט. חיי שרה ג.
286 ראה ס"י פ"א, מ"ד.
287 = תחלת בסופן. ס"י פ"א, מ"ז.
288 תקו"ז תי' כב (סה, ב).
289 ראה לק"א להה"מ ס"י רמט (ס, ג). רמזי תורה (להה"מ) ס"י קכ (מב, ב). ובכ"מ.

ח"ב ע' תשמא (בשם ספרי הטבע). ביאורו"ז לאדהאמ"צ א, ב (בשם ספרי התכונה). צב, ב. מאמרי אדהאמ"צ בראשית ע' תקיח. דברים ח"א ע' שכו (בשם ס' הטבע). תו"ח שמות שיט, ב. תשעג, א (בשם ס' התכונה). אוה"ת בחקותי (ב) ע' תרצב. ואתחנן (א) ע' קעד ואילך (בשם ס' הטבע). נ"ך (א) ע' שמט. סהמ"צ להצ"צ טו, ב. קכט, ב. ועוד.
282 ראה יומא לא, א ורש"י שם. תו"ח שמות שם שיט, ב. מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תקנ. במדבר ח"ד ע' א"תסא ובהנסמן ב"מ"מ שם. דברים שם. קונטרסים ע' שצט. סה"מ תרנ"ד ס"ע ר. ועוד.

בשלימות כל הפרטים נסקרי' כולם אצלו במח' כללי' בסקירה א' ויש הפרש בין מח' הא' ששם נכללו כל הפרטי' בהעלם ובין מח' הב' ששם כל הפרטים בגילוי ואעפ"כ נסקרים בסקירה א' כו' וד"ל) ולהיות שמאיר בסוף בבחי' גבו' לפעול סיום השפע שהוא מש"א לעולמו די כנ"ל וטבע הגבו' לעלות לזאת הוא מאיר בדרך אוח"ז מלמטה למעלה ועיקר הארתו הוא בבחי' המל' סוכד"ר²⁹⁰ וממנה מאיר לכל הבחי' שלמע' הימנה עד הכתר וזהו סופן בתחילתן כו' ונמצא שבבחי' זאת המל' הוא בחי' משפיע והכתר הוא בחי' מקבל כו'.

והנה ביאור ענין שפע מה שהמל' משפיע לכל הספי' מה היא יובן ע"פ משל רוחני מאדם שרוצה לבנות בנין שענין הרצון הוא ירידת כל הנפש מבחי' רוחניות להתחבר במחשבת דבר גשמי שהגם שהדבר הגשמי אינו עדיין בפועל מ"מ גם המח' לחשוב דבר גשמי הוא ג"כ גשמי בערך רוחני' הנפש ולכן מוכרח להיות ירידת הנפש מעצמי' רוחניותה עד שיתחבר בדבר הגשמי והו"ע הרצון כנ"ל אך להיות שהרצון לא נמדד עדיין באיזה אופן יבוא לידי פועל לזאת נגלה כח החכ' מרצון למדוד הרצון בד"כ שיהי' הבנין באופן זה ולא באופן אחר. אך מדידה זאת היא בד"כ ואח"כ נגלה כח הבונה למדוד בד"פ כל פרטי הבנין באיזה אופן יהי' וכאשר נגמרו מדידות כל הפרטים כמח' דבינה אז נתעורר תשובה בלב להביא הדבר לידי פועל ומעשה (ובאם אינו מתעורר תשובה בלב לא יביא הדבר לידי פועל רק נשאר בהעלם המח' כי המוח הוא רוחני ורחוק מאברי המעשה אבל הלב הוא גשמי קרוב לאברי המעשה לכן הוא המעורר אותם כו' כמבואר בלק"א²⁹¹ כו') ואח"כ נמשך מהעלם אל הגילוי בחי' הדיבור לצוות לאחרים לעשות או כח המעשה לעשות בעצמו כו' והנה אחר שנגמר כח המעשה לפעול כל פרטי הבנין אזי חוזר כח המעשה להיות נכלל במדות שבלב והמדות עולים בשכל והשכל עולה ברצון כו' וזהו הנק' נייחא דרוחא²⁹² כו' אך זאת אנו רואים שע"י עלי' זאת שעולה כח המעשה היותר תחתון עד הרצון היותר עליון נעשה שלימות בכל הכחות והיינו להיות שכאשר נתעוררו מתחלה לבוא מהעלם אל הגילוי היה בכדי שיבואו לידי פו"מ²⁹³ ולכן כאשר בא הדבר לידי פועל לכן נעשה בהם תוס' שלימות יותר מבתחילה כאשר לא באו עדיין לידי פו"מ ונמצא שבתחלה קודם גמר המעשה העליון משפיע בתחתון התהוותו ויציאתו מהעלם אל הגילוי וכאשר נגמר העשיה בפו"מ נעשה התחתון משפיע לעליון בחי' השלימות כו'.

אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תקסו. וש"נ.

(293) = פועל ממש.

(290) = סופא דכל דרגין.

(291) ראה פט"ז (כא, ב ואילך).

(292) ראה תו"ח נח סא, ב ואילך. מאמרי

לזכות
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
מהרה יגלה אכי"ר

* * *

לז"נ
הרה"ח הרה"ת ר' צבי הירש בן הרה"ח ר' בן ציון ע"ה
נלב"ע ז"ך אלול ה'תש"מ
ומרת רבקה בת הרה"ח ר' צבי ע"ה
נלב"ע כ"ט תמוז ה'תשס"ב
שפריצער

נתרם ע"י בניהם – יבלח"ט –
הרה"ת ר' שמואל והרה"ת ר' יעקב מרדכי שיחיו
שפריצער

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!